

ETO: 821.511.141-1(497.113)
821.511.141-82(497.113)
087.5"19"
DOI: 10.19090/hk.2023.3.104-113

ORIGINAL SCIENTIFIC PAPER

UTASI Anikó

Óvóképző Szakfőiskola
Újvidék, Szerbia
anikoutasi@gmail.com

VERSEK KICSIKNEK ÉS NAGYOKNAK

A Messzike című gyermekvers-antológiáról

Poems for Children and Grownups

On the children's poetry anthology Messzike

Pesme za male i velike

O antologiji pesama za decu Messzike

A dolgozat az 1979-ben az újvidéki Forum Könyvkiadó gondozásában megjelent *Messzike* című, jugoszláviai magyar költők gyermekverseit tartalmazó antológiával foglalkozik. A szerző számba veszi a kötet megszületésének körülményeit és alkotóit; a költők poétikai eljárását, nyelvi kifejezőeszközeit, versbeszédét vallatva arra keresi a választ, hogy mi költészetük titka, mely e gyűjteményt időtlen értékévé avatja. Annál is inkább, mert a maga korában nagy sikerű kötetről mindeddig nem született méltó elemzés. Továbbá a kiadás óta eltelt több mint negyven év távlatából megvizsgálja e versek jelentőségét, helyét és aktualitását a mai kortárs gyermeklíra tükrében.

Kulcsszavak: gyermekvers, gyermekirodalom, jugoszláviai magyar irodalom, kortárs gyermeklíra, nemzetiségi költészet

Nemes Nagy Ágnes alapvető tapasztalata, ha gyermekverskötetről van szó, hogy gyermekvers és felnőttvers lényegében ugyanegy anyagból van. Szerinte mindkettő elsősorban vers, jellegzetes versélményből születik, és ilyet kíván nyújtani. Nagy hiba volna – folytatja –, a gyermekvers fogalmát a didaxisra, a tanulságos, épületes vagy alkalmoszerű verses szövegekre szűkíteni. Ugyanakkor

nem tagadja, hogy a gyermekvers egy kicsit más, mint az, amit felnőtteknek szánunk. Valódi verscsírából indul, de gyermekhangon szól, mert abból nő ki, ami bennünk gyermeki (Nemes Nagy 1979).

Tudták ezt valószínűleg a volt Jugoszlávia területén élő magyar költők is, amikor gyerekverseket írtak. A *Hid* című folyóirat 1978-as, októberi számát a Versek évének szentelte, pontosabban a Gyermekversek évének. A folyóirat felkérésére 33-an jelentkeztek, összesen 105 alkotással, hogy azután a következő év elején, 1979-ben, a Forum Könyvkiadó gondozásában meg is jelenjen a verseket tartalmazó *Messzike* kötet.¹ Az antológia a maga korában is impozáns 25 000 példányban jelent meg. Érdekes hozzátenni, hogy a kiadó történetében eddig ez a gyermekvers-gyűjtemény a legnagyobb példányszámú kiadvány.

Olvasói siker

Sokaknak, sokunknak meghatározó gyermekkori olvasmányélménye ez a kötet.² Tóbiás Krisztián például több helyütt, interjúkban is megemlékezik erről. Talán az első könyv, amit a kezébe vett fiatalon, a Forum Kiadónál megjelent *Messzike* című antológia volt. Többek között Ladik Katalin, Brasnyó István, Utsi Mária, Domonkos István gyerekverseivel ismerkedett meg a kötetből; rögtön szabadversekkel, kortárs versekkel, és nem is volt kérdés számára, „hogy a felezőnyolcason túl is van élet” (Sarnyai 2012; Juhász 2017).

Az olvasói siker ellenére a kötetnek azonban szinte semmilyen visszhangja nem volt. Bori Imre mindössze két mondatot szentel irodalomtörténetében a *Messzikének*.³ Ha belepillantunk *A jugoszláviai magyar irodalom 1979. évi bibliográfiájába* (Pastyik 1982), azt tapasztaljuk, hogy a megjelenés tényén túl nincs más adat az antológiáról. Nem születnek tehát elemzések, értékelések,

¹ A kötet szerzői, az előfordulás sorrendjében: Kalapáti Ferenc, Vass Éva, Túri Gábor, Szügyi Zoltán, Tari István, Csorba Béla, Fülöp Gábor, Lábadi Károly, Böndör Pál, Balogh István, Sinkovits Péter, Jung Károly, Brasnyó István, Utsi Mária, Ladik Katalin, Loboda Gábor, Cs. Simon István, Domonkos István, Fehér Kálmán, Tolnai Ottó, Tóth Ferenc, Torok Csaba, Deák Ferenc, Holti Mária, Gulyás József, Molcer Mátyás, Szücs Imre, Varjú György, Fehér Ferenc, Kopeczky László, Pap József, Urbán János, Berki Ilona.

² Például Szabó Palócz Attila (2017) is arról számol be, hogy a kötet neki is az egyik meghatározó gyermekkori olvasmányélménye volt. Virág Gábor egy interjúban említi a *Messzike* című gyermekvers-antológiához fűződő tapasztalatát: „határozottan emlékszem, hogy gyerekként én is az elejétől a végéig, majd oda-vissza többször is elolvastam ezt a nagyon kedves kis könyvet” (Fehér 2017).

³ „A *Hid* című folyóirat 1978-ban októberi számát a jugoszláviai magyar költők gyermekverseinek szentelte. Ez a válogatás *Messzike* címmel könyvben is megjelent” (Bori 1998, 327).

pedig a gyermekirodalom, így a határon túli magyar nyelvű gyermekirodalom is különös értéke, figyelemre méltó és integráns része az egyetemes magyar irodalomnak, ahogy erre Komáromy Sándor is fölhívja a figyelmünket. Mindezek ellenére még mindig nem létezik az egyes területek gyermekirodalmát felölelő, az egyes életművek elemzését és értékelését bemutató szakmai feldolgozás (Komáromy 2016).

A Messzike koncepciója

Kollár Árpád a *Messzike* íróinak irodalomtörténetileg ma is releváns koncepcióját abban a törekvésben látja, hogy a gyerekirodalomban is megtörténjen az a poétikai paradigmaváltás, hagyománytörés, „melyet az Új Symposion folyóirat költőinek első- majd másodgenerációja [...] ekkorra már véghez vitt az úgynevezett felnőttirodalomban” (Kollár 2014). Véleménye szerint „nekünk van egyfajta alternatív gyermekvershagyományunk” (Basity 2017), mely természetesen a *Messzike* verseiben is megmutatkozik.

Bányai János úgy gondolja, hogy az antológia szerzői

a jugoszláviai magyar költészet egészének tapasztalatvilágára építettek, azokat a formai és nyelvi, tartalmi és poétikai mozzanatait kamatoztatva leginkább, amelyek általában is meghatározzák ezt a költészetet. Többek között abban is, hogy a *Messzike* versei sok szempontból érintkeznek az oly gazdag szerb és horvát gyermekköltészetekkel és ezeknek is leginkább a szürrealizmusra építő vonulatával (Bányai 1979, 100).

Bányai továbbá a *Messzikét* a jugoszláviai magyar költészet jelentős vállalkozásának tartja, „azért is, mert legjobb darabjaiban a hazai verset meghatározó nyelvi és formai jelek, mondjuk a szabad ritmus, a viszonylagos dísztelenség, a szabad asszociációk jelennek meg nyomatékosan” (Bányai 1979, 100).

A Messzike versei

A *Messzike* törzsanyagát igazi gyermekversek alkotják, állapítja meg Vajda Gábor. „Szerzőik nem gügyögnek és nem oktatnak.” Azonban, teszi hozzá, „előfordulnak a felnőtt-problémák szférájában rekedő versek is a kötetben” (Vajda 2007, 364).

Véleményem szerint inkább arról van szó, hogy a *Messzike* költői nem szokványos módon értelmezték, hanem inkább kitágították a gyermekvers fogalmát; ezért tűnhet első pillantásra talán szokatlannak, újszerűnek némely

költemény hangja. Ilyen például Tolnai Ottó *Jojóznak a széki pacsirták* című verse is (Messzike 1979⁴, 58):

*jojóznak a széki pacsirták
kapaszkodnak
kapaszkodnak
felrajzszőgezik magukat
a kék boltra
és akárha kulcslyukon
lesekszik a bő szoknyás angyalokat
majd egyenkint leszédülnek
a gyönyörűségtől
kapaszkodnak
leszédülnek
kapaszkodnak
leszédülnek
jojóznak a széki pacsirták
a jószágos mindenható harisnyagumiján*

Bata András (2022) jegyzi meg a vers kapcsán, hogy Tolnait mindig az emlékei, benyomásai, az őt meghatározó világ ihleti versírás közben. Történelmi látképet is kapunk a tájról, ahol felnőtt, s arról az időről, ami már elmúlt; így erről a Vajdaságban ma már ritkán látott madárfajtáról is.

Azután a *Messzike* költői különböző élethelyzeteknek, a létezéssel kapcsolatos érzéseknek is hangot adnak; az elmúlás, az egyedüllét, a szomorúság, a bizonytalanság, a szorongás, a kimondhatatlan fojtogató érzése jelenik meg a lírai én egyes szám első személyű beszédében, például a következő gyermekversekben: Ladik Katalin *A boldog gyermekorról* című költeményben fogalmazza meg, hogy „nincs kinek elmondanom mi bánt / talán a néninek aki a tükörből / szomorúan néz rám” (45). Domonkos István a *Valahányszor belém téptekben* arról énekel, hogy „szaladnék de nincsen hova / ledobott a nyárnak lova / mennék haza de otthon vagyok / nevetnék én de arcom sajoj” (52). Lábadi Károly a *Magányról* szól egy összesűrített versképben, míg Fehér Ferenc egy *Szörnyű álmról* számol be, történetesen arról, hogy „[a]z éjjel azt álmodtam, / hogy az vagyok, aki vagyok” (81).

Kopeczky László a kótet címadó versében, a *Messzikében* is (amely egyébként a költő egyéni szóalkotása) hasonló, nyomasztó életérzésnek ad hangot (82):

⁴ A továbbiakban az antológiából idézett versekre csupán az oldalszám feltüntetésével utalok.

*Sokszor, hajnalban
Sírva riadtam.
Álmomban meghalt,
Aki karján tartott.
S nem értettem:
Miért kell mosakodni?
Hiszen – vizes az arcom.*

Megjelenik tehát az egyéni szóalkotás és szóhasználat, a nyelvvel való játék is a versekben. A *Messzike* szerzőinek igen színes és gazdag a nyelvi világa. Pap József hőse, Nyúv Gyöngy, raccsol például az *Ny. Gy. bemutatkozása* című költeményben, amelyet kicsiknek és nagyoknak egyaránt ajánl a költő, mintegy előrevetítve a ma oly divatos *crossover* műfaját.

A hibás beszéd mint poétikai kifejezési eljárás egyébként jelen van gyermekirodalmunkban. Megtaláljuk Domonkosnál is; nála a pösze beszéd jelentkezik a *Mondom én tegnap a Tamásznak* című költeményben (*Tessék engem megdicsérni*, 1976). Érdekes, hogy a kötet második kiadásában (1980) ugyanebben a versben már nem selypít a költői én.

Csorba Béla a *Mávária Pévéterben* („mávária pévéter mivatyánk / mávár megint vukas a gavatyánk”, 19) a gyermekmondókák és nyelvtörök birodalmát idézi meg. Tolnai Ottónál föltűnik a tájnyelvi színezetű píz, a *Nincs píz* című költeményben, valamint a szintén tájnyelvi, ritkán használatos gusztonyozik ige a *Gusztonyozokban*; ma már valószínűleg kevesen tudják, hogy mit is jelent ez a szó. Szintén Tolnai használja *Az indigókockákban* a köznyelvi, mára kissé elavult „egy sima egy ferkelt” (63) kifejezést. Jung Károly makogós verseiben pedig megjelenik az eszperente. Fülöp Gábornál a szlenges beszédre is fölfigyelhetünk: „sok a дума” – mondja (*Leó a képregényről*, 24).

Lovász Andrea írja egy helyütt a gyermekversekről szólva, hogy a szabadversekben úgy lehet

játszani a nyelvvel, hogy az ne csak gyerekbeszédet és -gondolkodásmódot, többé-kevésbé sikeresen imitáló elharapott meg összefércelt szókapacokat vagy szóvicceket jelentsen, hanem [...] történet legyen belőle, mi több, koherens világ épüljön e történetekből. A nyelv úgy lesz világgá és megélhetővé, hogy nyelvjátékká és gyerekjátékká válik egyidejűleg (Lovász 2015, 87).

Természetesen a jugoszláviai (vajdasági) nyelvhasználat helyi jellegű, regionális köznyelvi szavai is beépülnek a *Messzike* verseinek szövetébe. Így például a *sztripp* [képregény], a *kikiriki* [földimogyoró], a *CAPP!* [a szerb nyelvből átvett

hangutánzó szó: csatt! hopp! jelentésben] vagy a *blicc* [vaku]. A helyszínek közül pedig a baranyai Kopács (ma Horvátország része), valamint Újvidék tűnik föl, egyik utcájával, a Futaki úttal. Pap József *Dávidka tüskéi* című versében a lírai én öccse tengeri sünbe lép. A vers nem mondja ki, de föltételezhetjük, hogy ez valahol az Adrián esett meg. Azután térségünk többnemzetiségű jellege is megmutatkozik Szűcs Imre *Már Janó nagyanyja is...* című versében, a költő hőse ugyanis gyerekkori játszótársait idézi meg, a szlovák Janót és Haničkát.

A humor sem hiányozhat egy gyermekverskötetből. Fülöp Gábor játékos, pergő ritmusú, meghökkenítő és egyben mulatságos *Kannibál-nagymama alta-tóját* említhetnénk példának (22):

egy gyerekből
két gyerek
fejsze
két gyerekből
négy gyerek
fejsze
négy gyerekből
nyolc gyerek
fejsze
végül aztán
megeszlek
persze

Megtaláljuk a kötetben a gyermekmonológ típusú költeményeket is. Bennük többnyire az iskolai élettel kapcsolatos élményeiről számol be a lírai én. Domonkos István hőjét az *Állok a padon* (50–51) című versben az iskolapadon állva érzük tetten („lám / azt beszél / hogy szeret / egy lány”). Hengegése azonban nem tart sokáig.

A harciasság és elszántság („nem vagyok robot / cipőmön homok / sár / homlokomon / egy vérvörös / sál”) gyorsan szertefoszlik ezzel a beismeréssel – „fényképezzetek hol van a blicc / gyáva vagyok én ez itt a vicc”, s hősünk inkább a menekülést választja. [...] A vers tehát egy szürrealista képpel zárul: „elmegyek tevén / beduin vezér / vár / a sivatagban / egy pálma- / fán” (Utasi 2008, 69–70).

Csorba Béla *Rajz*ában a gyermeki gondolkodásmódot meg nem értő, igazságtalanul ítélkező felnőttekről panaszkodik a vers hőse. Pap József Etukája (az *Etuka gondjai* versciklusban) pont fordítva: ő bírálja a felnőtteket – a szerepek

fölcserélődnek tehát. A gyerek-szülő kapcsolat témájára született versek révén akár Orbán Ottó *Érdeklődője* is eszünkbe juthat az *Eszterlánc* (1977) című gyermekverskötetéből. A főszereplő, Eszter, különféle nyakatekert kérdésekkel bombázza apját; a kezdeti sortól („[a]pa, figyelj, most kérdezek valamit”) azután eljutunk a verset lezáró, utolsó kérdésig: „[m]ost mitől vagy már megint ideges?” (Orbán 2000, 13).

A *Messzike* szerzőinek egy csoportja hagyományosabb utakat követ; a népköltészet csapásain jár Loboda Gábor (*Tüskömös mondóka*), vagy Utasi Mária a *Fújja a szél, fújja, a Tiszára fújja* vagy a *Dalocska* című verseivel. Utasi mondókáinak egyikében fölcsendül a népi gyermekvers ismert sora, a „gólya gólya gilice” (43) is. Holti Mária *November* című költeménye pedig akár Weöres-parafrázisnak is értelmezhető. Weöres Sándor *Tekereg a széljének* kezdő sorai: „[t]ekereg a szél, / kanyarog a szél, / didereg az eper-ág: / mit üzen a tél?” (Weöres 2014, 16) köszönnek vissza Holti versindító mondatában.

Később a *Messzike* egyes költői az itt (illetve előzőleg a *Híd* 1978-as októberi számában) első ízben megjelent verseiket külön kötetbe is fölvtették. Például Brasnyó István a *Szeretném, ha meghallgatnál* (1983) címűbe, Domonkos István a *Tessék engem megdicsérni* második, bővített kiadásába (1980); Tolnai Ottóéi pedig az *Elefántpusziban* (1982) olvashatók. Ezek a gyermekversek mára már teljesen beépültek költői opusukba, annak szerves részévé váltak.

Összefoglalás

A *Messzike*, ez a mindkét korosztályt, a gyermeket és a felnőttet egyaránt megszólító gyermekvers-antológia „egyszeri nekifutás” (Bányai 1979, 93); egyszeri, megismételhetetlen jelenség, az akkori jugoszláviai magyar irodalom jelentős, máig ható kiadványa.

Ilyen gyűjtemény friss, kortárs gyerekversekkel⁵, azóta sem látott napvilágot nálunk, immár leszűkült, vajdasági térségünkben sem.

Irodalom

Bányai János. 1979. Mit jelent a Messzike? In *Messzike: Jugoszláviai magyar költők gyermekversei*. Összeállította: Domonkos István, Pap József, Tolnai Ottó. Illusztrációk: adai, becsei és újvidéki óvodások; bajsai és bezdáni általános iskolások. 93–101.

⁵ Igaz, a Forum Kiadó 2013-ban megjelentette az *Ezüsttulipánt* Bordás Győző válogatásában, de ez egy teljesen más jellegű kiadvány, hiszen a válogató a vajdasági magyar irodalom egészéből merített.

- Újvidék: Forum Könyvkiadó. (A Híd, a Könyvkiadó, a Jó Pajtás, a Forum Nyomda és a Lapterjesztő tmsz közös kiadása.)
- Basity Gréta. 2017. A gyerekek előtt nem lehet blöffölni [Interjú Kollár Árpáddal]. *Hét Nap Online*, márc. 28., 72 (12). <https://hetnap.rs/cikk/A-gyerekek-elott-nem-lehet-bloffolni-24294.html> (2022. jún. 27.)
- Bata András. 2022. A tökéletességet hajszolni egy egész életen át: Tolnai Ottó Szegeden. *Tiszatáj Online*, ápr. 5. <https://tiszatajonline.hu/irodalom/a-tokeletesseget-hajszolni-egy-egesz-eleten-at/> (2022. jún. 20.)
- Bori Imre. 1998. Ifjúsági irodalom. In *A jugoszláviai magyar irodalom története*. 325–327. Újvidék: Forum Könyvkiadó – Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.
- Brasnyó István. 1983. *Szeretném, ha meghallgatnál*. Maurits Ferenc rajzaival. Újvidék: Forum Könyvkiadó.
- Domonkos István. 1976, 1980. *Tessék engem megdicsérni*. Dormán László fotóival; Baráth Ferenc rajzaival. Újvidék: Forum Könyvkiadó.
- Ezüsttulipán*. 2013. Vál. Bordás Győző. Szalma Viktória illusztrációival. Újvidék: Forum Könyvkiadó Intézet – Magyar Szó – Jó Pajtás.
- Fehér Dorottya. 2017. Hatvan év, mintegy 3000 címszó [Interjú Virág Gáborral]. *Magyar Szó Online*, febr. 4. https://www.magyarszo.rs/hu/3285/kultura_irodalom/160063/Hatvan-%C3%A9v-mintegy-3000-c%C3%ADmsz%C3%B3.htm (2022. jún. 28.)
- Híd*. Versek éve 1978. 42 (10): 1104–1164.
- Juhász Tibor. 2017. Választóvonalak: Interjú Tóbiás Krisztiánnal. *Kortárs Online*, szept. 1. <https://www.kortaronline.hu/aktual/irodalom-tobias-krisztian.html> (2022. jún. 27.)
- Kollár Árpád. 2014. A Tolnai-féle nagy gyerekverskeltető gép. *SzIFOnline, Irodalmi és kulturális portál*. https://www.szifonline.hu/kritika-essze/2345-A_Tolnai_f_le_nagy_gyerekverskeltet_g_p (2022. jún. 20.)
- Komáromy Sándor. 2016. *A határon túli magyar gyermekirodalmakról*. <https://karpatalja.net/kisebbsegkutatas/a-hataron-tuli-magyar-gyermekirodalmakrol/> (2022. jún. 27.)
- Lovász Andrea. 2015. Újrahangolás. In *Felnőtt gyerekirodalom: Tanulmányok, kritikák és majdnem lexikon*. 85–87. Szentendre: Cerkabella Könyvkiadó.
- Messzike: Jugoszláviai magyar költők gyermekversei*. Összeállította: Domonkos István, Pap József, Tolnai Ottó. Illusztrációk: adai, becsei és újvidéki óvodások; bajsai és bezdáni általános iskolások. Újvidék: Forum Könyvkiadó. (A Híd, a Könyvkiadó, a Jó Pajtás, a Forum Nyomda és a Lapterjesztő tmsz közös kiadása.)
- Nemes Nagy Ágnes. 1979. Kinek ajánlja Nemes Nagy Ágnes a *Szökökutatót*? In Uő. *Az élők mértana*. Budapest: Petőfi Irodalmi Múzeum – Digitális Irodalmi Akadémia. 2011. (Eredetileg a *Népszabadság* 1979. június 10-i számában jelent meg.) https://reader.dia.hu/document/Nemes_Nagy_Agnes-Az_elok_mertana-2577 (2022. szept. 7.)
- Orbán Ottó. 2000. *Eszterlánc*. A rajzokat Balla Margit készítette. Budapest: Magvető.

- Pastyik László. 1982. *A jugoszláviai magyar irodalom 1979. évi bibliográfiája*. Bibliográfiai Füzetek 13. Újvidék: Magyar Nyelv, Irodalom és Hungarológiai Kutatások Intézete.
- Sarnyai Ödön. 2012. *Apróságok, amelyek másnak talán fel sem tűnnek* [Interjú Tóbiás Krisztiánnal]. https://perspektivak.blog.hu/2012/07/01/aprosagok_amelyek_masnak_talan_fel_sem_tunnek (2022. jún. 27.)
- Szabó Palócz Attila. 2017. Szigeti históriák (2012/9) [Interjú Tóbiás Krisztiánnal]. *Szabad Magyar Szó*, aug. 14. <https://szmsz.press/2017/08/14/szigetihistoriak20129/> (2022. jún. 24.)
- Tolnai Ottó. 1982. *Elefántpuszi, versek koravén gyerekeknek*. Maurits Ferenc rajzaival. Újvidék: Forum Könyvkiadó.
- Utasi Anikó. 2008. A szabadság versei: Domonkos István gyermekverseiről. *Híd* 72 (10): 66–72.
- Vajda Gábor. 2007. Gyerekeknek és az ifjúság ürügyén (1973–1989). In *Az autonómia illúziója: A délvidéki magyarság eszme- és irodalomtörténete (1972–1979)*. 347–377. Szabadka: Magyarságkutató Tudományos Társaság.
- Weöres Sándor. 2014. *Ha a világ rigó lenne*. Hatodik kiadás, Hincz Gyula rajzaival. Budapest: Móra Könyvkiadó.

POEMS FOR CHILDREN AND GROWNUPS

On the children's poetry anthology Messzike

The study deals with an anthology of Yugoslav Hungarian poets titled *Messzike*, published by the Forum Publishing House in Novi Sad. The author presents the circumstances under which the book was created, as well as its authors; by analyzing procedures and language used by the poets, poetic speech, and means of expression, the author tries to find out the secrets of their poetry, which has made the book an anthology of eternal value. All the more so, because so far no worthy analysis has been published on the book, which was a great success in its time. The study also examines the significance, place, and relevance of these poems in the light of today's contemporary children's poetry for the reason that more than forty years have gone since their publication.

Keywords: children's poem, children's literature, Yugoslav Hungarian literature, contemporary lyric poems for children, "nationality" lyric poems

PESME ZA MALE I VELIKE

O antologiji pesama za decu Messzike

Rad se bavi antologijom pesama za decu pod naslovom *Messzike* koju je 1979. godine objavila izdavačka kuća Forum iz Novog Sada, a koja sadrži dela mađarskih

pisaca iz Jugoslavije. Studija se osvrće na okolnosti nastanka knjige i njene autore; istražujući pesnički postupak pesnika, jezička izražajna sredstva i pesnički govor, traga za odgovorom u čemu se krije tajna njihovog pesništva i šta ovu zbirku čini neprolaznom vrednošću. Tim više što o ovoj knjizi koja je svojevremeno doživela veliki uspeh do sada nije objavljena nijedna dostojna analiza. Zatim, iz perspektive više od četiri decenije koliko je prošlo od objavljivanja, ispituje se i značaj, mesto i aktuelnost ovih pesama u svetlu današnje savremene dečje poezije.

Cljučne reči: poezija za decu, književnost za decu, jugoslovenska mađarska književnost, savremena dečja poezija, poezija manjine

A kézirat beérkezésének ideje: 2023. febr. 9.

Közlésre elfogadva: 2023. máj. 30.